

Український мистецький код у сучасному контексті та історичній ретроспективі

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>Для всіх</i>
Спеціальність	<i>Для всіх</i>
Освітня програма	<i>Для всіх</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1курс, осінній / весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 (60)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/МКР</i>
Розклад занять	<i>щотижня</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	https://kumlk.kpi.ua/node/1852
Розміщення курсу	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

1.1. Мета навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатностей:

- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;
- усвідомлювати значення такого явища, як національне мистецтво для окремої людини і людства загалом;
- осмислювати принципи функціонування та взаємодії усіх рівнів історико-культурного розвитку суспільства;
- знаходити конкретні історичні та загальнокультурні символи у мистецьких зразках певного періоду і простежувати їх подальші трансформації у культурно-історичному надбанні нашого народу;
- використовувати здобуті знання у процесі професійного розвитку та соціальної комунікації.

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни.

Після засвоєння навчальної дисципліни здобувачі освіти мають продемонструвати такі програмні результати навчання:

1. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень (розуміти архетип творчого процесу різних народів світу).
2. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень (залучати одержані знання у соціально-професійній комунікації).

3. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.
4. Розуміння сучасних філософських теорій і основних набутків світової і національної культури, їх творче осмислення та навички застосування у професійній діяльності, зокрема, при спілкуванні з колегами (розуміти роль національного мистецтва, необхідність його збереження як обов'язкової умови для нормального суспільного розвитку нації; розрізняти особливості творчої манери національних митців).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна «Український мистецький код у сучасному контексті та історичній ретроспективі» разом з дисциплінами «Українська мова за професійним спрямуванням» та «Іноземна мова» формує гуманітарну складову в програмі підготовки майбутнього фахівця.

Дисципліна «Український мистецький код у сучасному контексті та історичній ретроспективі» ґрунтується на отриманих під час навчання у середній загальноосвітній школі базових знаннях з історії України, української мови та літератури.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Суспільно-історичні та психологічні засади виникнення мистецтва Загальні питання мистецтвознавства. Основні етапи розвитку українського мистецтва. Психологія мистецтва. Витвори матеріального мистецтва у контексті міфології. Твори первісного мистецтва як показники культурного розвитку соціуму та самоідентифікації особистості. Характерні національні міфологеми та їх реалізація у мистецтві України.

Розділ 2. Символічні коди матеріального мистецтва українців

Найдавніші мистецькі коди в матеріальних пам'ятках праукраїнців. Орнамент. Жіночий образ палеоліту. Анімалістичний код українського мистецтва. Орнітоморфні зображення та їх смислове навантаження. Антропоморфний образ в українському мистецтві. Скіфські баби. Візантійська іконописна традиція. Образ козака Мамаю.

Розділ 3. Мистецтво як код суспільного єднання

Український іконописний код. Українське образотворче мистецтво. Книжкова мініатюра. Світський портрет в Україні. Архітектурний код України.

4. Навчальні матеріали та ресурси

1. Мовчан В.С. Естетика. Навчальний посібник Розділи: Мистецтво як вид естетичної діяльності та форма суспільної свідомості, Художньо-образна мова мистецтва, Видове багатство мистецтва, Митець – суб'єкт художньої творчості, Закономірності історичного життя мистецтва, Суспільство. Мистецтво. Духовний світ особи. – Електронний варіант: http://pidruchniki.com/1584072021958/etika_ta_estetika/estetika
2. Павлова О.Ю. (ред.) Історія української культури / навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. – Розд.2 Теоретичні проблеми етнокультури; Розд.3. Джерела формування української культури. – Електронний варіант: http://botanichik.at.ua/publ/uchebniki_pidruchniki/istorija_ukrajinskoji_kulturi/pavlova_o_ju_red_i_storija_ukrajinskoji_kulturi_navchalnij_posibnik_k_centr_uchbovoji_literaturi_2012_368_s/147-1-0-358
3. Світова художня культура: Від первісного суспільства до початку середньовіччя: Навч. посіб. / О. П. Щолокова, С. В. Шип, О. Л. Шевнюк, О. М. Семашко. — К.: Вища шк., 2004. — С.7-64. Електронний варіант: <https://www.twirpx.com/file/1011885/>

4. Українська людина в європейському світі: виміри ідентичності: навч. посібник / кол. авторів; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра філос. наук, проф. З. Є. Скринник. – К.: УБС НБУ, 2015. – 609 с. Розділ Мистецтво – діалог людини зі світом. – Електронний варіант: http://pidruchniki.com/77128/kulturologiya/mistetstvo_dialog_lyudini_svitom#55

5. Шонк-Русич К. Історія українського мистецтва в ілюстраціях. – Нью-Йорк, 1978. – Електронний варіант: <http://diasporiana.org.ua/mistetstvo/14837-shonk-rusich-k-istoriya-ukrayinskogo-mistetstva-v-ilyustratsiyah/>

Усі джерела можна знайти на веб-ресурсах (див. посилання).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Програмою навчальної дисципліни передбачено проведення лекційних та практичних занять

Лекційні заняття

№ з / п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
1	<p>Лекція 1. Загальні питання мистецтвознавства. Основні етапи розвитку українського мистецтва. Психологія мистецтва. Витвори матеріального мистецтва у контексті міфології. Твори первісного мистецтва як показники культурного розвитку соціуму та самоідентифікації особистості. Характерні національні міфологеми та їх реалізація у мистецтві України.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мовчан В. С. Естетика. Навчальний посібник Розділи: <i>Мистецтво як вид естетичної діяльності та форма суспільної свідомості, Художньо-образна мова мистецтва, Видове багатство мистецтва, Митець – суб'єкт художньої творчості, Закономірності історичного життя мистецтва, Суспільство. Мистецтво. Духовний світ особи.</i> – Електронний варіант: http://pidruchniki.com/1584072021958/etika_ta_estetika/estetika
2	<p>Лекція 2. Найдавніші мистецькі коди в матеріальних пам'ятках праукраїнців. Орнамент. Жіночий образ палеоліту. Анімалістичний код українського мистецтва. Орнітоморфні зображення та їх смислове навантаження.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Павлова О.Ю. (ред.) Історія української культури / навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. – Розд.2 <i>Теоретичні проблеми етнокультури; Розд.3. Джерела формування української культури.</i> – Електронний варіант: http://botanichik.at.ua/publ/uchebniki_pidruchniki/istorija_ukrajinskoji_kulturi/pavlova_o_ju_r ed_istorija_ukrajinskoji_kulturi_navchalnij_posibnik_k_centr_uchbovoji_literaturi_2012_368_s/147-1-0-358 2. Світова художня культура: Від первісного суспільства до початку середньовіччя: Навч. посіб. / О. П. Щолокова, С. В. Шип, О. Л. Шевнюк, О. М. Семашко. — К.: Вища шк., 2004. – С.7-64. Електронний варіант: lib.npu.edu.ua/full_txt/CXKстаp-Щ+Ш+Шев.doc.
3	<p>Лекція 3. Антропоморфний образ в українському мистецтві. Скіфські баби. Візантійська іконописна традиція. Образ козака Мамаєва.</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Найден О. С. Образ воїна в українському фольклорі: Семантичні та образні аспекти. – К.: Видавничий дім «Стилос», 2005. – 260 с. – Розд. I, II (С. 16 – 96).

4	<p>Лекція 4. Український іконописний код. Ікона у традиційно-релігійному та мистецтвознавчому розумінні. Становлення іконописного канону. Класифікація ікон. Поєднання язичницьких та християнських мотивів у перших іконах. Етапи розвитку українського іконопису.</p> <p>Символіка ікон.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Християнські обереги та рудименти язичницьких уявлень у них. 2. Феномен української «хатньої» ікони. 3. Регіональні особливості ікон. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Богомолець О. В. Українська домашня ікона: Монографія / Вст. Слово В. М. Поповича. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. – 520 с. 2. Крековецький Я. Богослов'я та духовність ікони. – Львів: Свічадо, 2008. – 232 с.
5	<p>Лекція 5. Українське образотворче мистецтво. Загальна періодизація. Живопис XVIII – XX ст.</p> <p>СРС</p> <p>Постаті українських художників XVIII – XX ст. (за вибором студента): особливості творчої манери, видатні роботи.</p> <p>Література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шонк-Русич К. Історія українського мистецтва в ілюстраціях. – Нью-Йорк, 1978. – Електронний ресурс: http://diasporiana.org.ua/mistetstvo/14837-shonk-rusich-k-istoriya-ukrayinskogo-mistetstva-v-ilyustratsiyah/
6	<p>Лекція 6. Книжкова мініатюра. Традиція ілюстрації книжок в Європі та Україні. Особливості техніки. Книжкові мініатюри часів Київської Русі. Мініатюри «Пересопницького Євангелія», «Остромирового Євангелія».</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зв'язок української книжкової мініатюри з іконописом, декоративно-прикладним мистецтвом. 2. Мініатюри Радзивілівського літопису. 3. Книжкові мініатюри Європи. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Овчинников В. Історія книги: еволюція книжкової структури. – Львів: Світ, 2005. – 420 с. 2. Фетисова Е. Книжные миниатюры Средневековья. – Електронний ресурс: https://museum.lib.kherson.ua/ru-knizhkovi-miniatury-serednovichchya.htm
7	<p>Лекція 7. Світський портрет в Україні. Перехід від іконописної традиції до портретної. Українські художники-портретисти II пол. XVIII ст. Видатні українські портретисти XIX ст.: особливості творчої манери.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ікона та портрет: риси наслідування. Західна традиція іконописного портретування та аналогічне спроба Врубеля. 2. Кріпацтво замість академії: Шевченко та Тропінін. 3. Репін – іконописець, що став художником. 4. Українські типажі Миколи Пиманенка. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шонк-Русич К. Історія українського мистецтва в ілюстраціях. – Нью-Йорк, 1978. – Електронний ресурс: http://diasporiana.org.ua/mistetstvo/14837-shonk-rusich-k-istoriya-ukrayinskogo-mistetstva-v-ilyustratsiyah/
8	<p>Лекція 8. Архітектурний код України. Типологія періодизації. Еволюція архітектури храму: візантійська традиція, зразки романського стилю. Готичний стиль XIII – XV ст. Козацьке бароко XVI – XVIII ст. Класицизм та ампір (пізній класицизм) в Україні як втілення імперської ідеології.</p> <p>СРС</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міська забудова в Україні XVI – XVII ст. 2. Фортеці й замки України. 3. Українська дерев'яна архітектура доби бароко. <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Леонтьев Д. В. Архітектура України: від античності до нашого часу : велика ілюстр. енцикл. / Д. В. Леонтьев. – [Харків]: Ранок, [2010]. – 223 с. – Електронний ресурс C:\Users\555\AppData\Local\Temp\21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001130nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001391 2. Тимофієнко В. Зодчі України кінця XVIII - початку XX століть. Біографічний довідник. – Електронний ресурс: https://www.alyoshin.ru/Files/publika/timofienko/tim_zodchi_000.htm
9	<p>Лекція 9. Архітектурний код України (продовження). Модерн (київський модерн). Епоха авангардизму (конструктивізму) в українській архітектурі. Зразки соцреалізму.</p> <p>СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стили авангардизму. 2. Постмодернізм в архітектурі. 3. Сучасні постмодерні стилі (хай-тек, біо-тек, екостиль). <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Леонтьев Д. В. Архітектура України: від античності до нашого часу : велика ілюстр. енцикл. / Д. В. Леонтьев. – [Харків]: Ранок, [2010]. – 223 с. – Електронний ресурс C:\Users\555\AppData\Local\Temp\21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001130http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001391 5. Чепелик В. В. Український архітектурний модерн. – Електронний ресурс: https://www.alyoshin.ru/Files/publika/4enelik/4enelik_00.html

Семінарські заняття

Мета семінарських занять – організувати дискусію на задану тему; сформувані у студентів вміння формулювати і відстоювати свою думку щодо різних проявів культури та мистецтва; розвивати уміння віднаходити загальні культурні коди в окремих проявах мистецтва і пояснювати їх значення у контексті епохи; сформувані у студентів здатність проводити паралелі на прикладі розгляду різних культурно-історичних явищ.

№ з/п	Назва теми заняття
1	Семінарське заняття 1. Теорія архетипів Юнга та її реалізація у національному мистецтві.
2	Семінарське заняття 2. Мистецтво праукраїнців: характерні символи, їх гіпотетичне значення та міфологічне навантаження.
3	Семінарське заняття 3. Фресковий живопис в Україні.
4	Семінарське заняття 4. Українські художники XVII-XVIII ст. Український живопис XIX ст.
5	Семінарське заняття 5. Сакральний код архітектури Київської Русі.
6	Семінарське заняття 6. Замкова архітектура середньовіччя як втілення потреб історичної доби. Козацьке бароко.
7	Семінарське заняття 7. Класицизм та ампір: характерні особливості, представники.
8	Семінарське заняття 8. Модерн – пластика та новаторство. Київський модерн.
9	Семінарське заняття 9. Підвищення рейтингу. Залік

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента передбачає підготовку здобувача освіти до аудиторних занять та заліку.

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Відвідування лекційних занять є вільним, бали за присутність на лекціях не додаються. Лише за відвідування практичних занять студенти не отримують бали: рейтинг студента формує активна робота на семінарських заняттях, а також виконання завдань, передбачених СРС. Пропуск практичного заняття не дає можливості отримати студенту бали у семестровий рейтинг, проте кожен студент має право відпрацювати пропущені лише з поважної причини (лікарняний, офіційний дозвіл деканату) заняття за рахунок самостійної роботи під час консультацій, передбачених навчальним навантаженням викладача.

Заохочувальні бали студент отримує за участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни) або/та написання тез доповіді або оформлення творчої роботи як наукової роботи для участі у конкурсі студентських наукових робіт. Ваговий бал – до 10-ти (залежно від виду роботи).

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, що стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- за активну участь на 8 семінарських заняттях (9 семінарське – підвищення рейтингу);
- виконання 3 експрес-контролів (на лекційних заняттях);
- виконання МКР.

Критерії нарахування балів.

8.1. Робота на семінарських заняттях.

Ваговий бал – 5, максимальна кількість балів на семінарських заняттях становить $8 \times 5 = 40$ балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» – 5 балів – безпомилкове виконання практичного завдання або повна і ґрунтовна відповідь на теоретичне питання у відповідності до змісту завдання або питання;

«добре» – 4 бали – виконання практичного завдання із незначними помилками (до 3-х) або достатньо повна відповідь на теоретичне питання із незначними похибками;

«задовільно» – 3 бали – виконання практичного завдання зі значними помилками або не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання;

«незадовільно» – 0–2 балів – відсутність виконаного практичного завдання або його незадовільне виконання; невисвітлене теоретичне питання, незадовільна відповідь зі значними помилками (менше 60% теоретичного матеріалу є правильним чи відповідним) або відсутність відповіді.

8.2. Експрес-контрольна робота.

Ваговий бал – 10, максимальна кількість балів за 3 експрес-контрольні становить $10 \times 3 = 30$ балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» – 9 – 10 балів – безпомилкове виконання практичних завдань та/або повна і ґрунтовна відповідь на теоретичне питання у відповідності до змісту завдання або питання;

«добре» – 8 балів – виконання практичних завдань із незначними помилками та/або достатньо повна відповідь на теоретичне питання із незначними похибками;

«задовільно» – 6 – 7 балів – виконання практичних завдань із великою кількістю помилок та/або не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання;

«незадовільно» – 0 – 5 балів – відсутність виконання практичних завдань або незадовільне виконання (більше 60% завдань виконано неправильно); невисвітлене теоретичне питання, незадовільна відповідь зі значними помилками (більше 60% теоретичного матеріалу є неправильним чи невідповідним до змісту питання) або відсутність відповіді.

8.3. Модульна контрольна робота.

Ваговий бал – 30

«відмінно» – 27–30 балів – безпомилкове виконання практичного завдання у відповідності до змісту завдання;

«добре» – 23–26 балів – виконання практичного завдання із незначною кількістю помилок або деякими хибами;

«задовільно» – 18–22 балів – виконання практичного завдання зі значною кількістю помилок або хиб;

«незадовільно» – 0–17 бали – відсутність виконаного практичного завдання або його незадовільне виконання (менше 60% правильно виконаних завдань).

Умовою позитивного першого календарного контролю є отримання не менше 30 балів, другого календарного контролю – отримання не менше 50 балів.

Для отримання заліку «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менш 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу. Ця рейтингова оцінка є остаточною. У разі написання залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману «автоматом», попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» РСО).

Залікова контрольна робота оцінюються у 100 балів максимум. Залікова контрольна робота складається з двох питань теоретичного характеру із різних розділів робочої програми та одного практичного завдання.

Кожне теоретичне питання оцінюється в 35 балів відповідно до системи оцінювання:

«відмінно» – 31–35 балів – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – 25–30 балів – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності);

«задовільно» – 20–24 балів – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки);

«незадовільно» – 0 балів – незадовільна відповідь.

Практичне завдання оцінюється з 30 балів відповідно до системи оцінювання:

«відмінно» – 25–30 балів – повне безпомилкове розв'язування завдання;

«добре» – 20–24 балів – повне розв'язування завдання з несуттєвими неточностями;

«задовільно» – 15–19 балів – завдання виконане з певними недоліками;

«незадовільно» – 0–14 балів – завдання виконано з багатьма недоліками або не виконано.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо

Менше 60	Незадовільно
Менше 50	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль, розміщено в додатку 1.

Зміст, вимоги та зразок МКР розміщені в додатку 2.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцент, кандидат філологічних наук Завадська Вікторія Валеріївна, доцент, кандидат філологічних наук Кривенко Сергій Миколайович

Ухвалено кафедрою української мови, літератури та культури (протокол № 5 від 18.01.2023 р.)

Погоджено [Методичною радою університету](#) (протокол № 8 від 02.06.2023)

Перелік питань для семестрового контролю (залік)

1. Схарактеризуйте сучасні постмодерні стилі в архітектурі.
2. Проаналізуйте зв'язок між традиційними жіночими образами української міфології та культом Великої палеолітичної богині.
3. Схарактеризуйте образ птаха в українській традиційній культурі.
4. Окресліть характерні символи українського іконопису.
5. Схарактеризуйте особливості функціонування образу коня в українському культурно-міфологічному полі.
6. Вкажіть на спільні та відмінні риси між першими фресковими зображеннями та сучасними графіті.
7. Розкрийте суть поняття «архетип».
8. Схарактеризуйте сучасні меми з точки зору їх архетипічності.
9. Порівняйте витвір сучасного мистецтва та доісторичної доби (за вибором студента).
10. Проаналізуйте значення хтонічних персонажів та мотивів у культурі та мистецтві.
11. Розкрийте поняття «міфологічна свідомість».
12. Окресліть культурологічні джерела, опишіть зв'язок культурології з іншими науками.
13. Вкажіть на основні прояви міфологічної свідомості у сучасному світі (наведіть конкретні приклади).
14. опишіть методологію вивчення культури дописемної доби.
15. Проаналізуйте характерні тенденції у творенні українського світського портрету II пол. XVIII ст. (на прикладі творчості конкретного художника).
16. Схарактеризуйте класицизм та ампір на прикладі українських архітектурних зразків.
17. Окресліть поняття «київський модерн».
18. Схарактеризуйте стиль «сталінського ампіру» на прикладі забудови вулиці Хрещатик.
19. Схарактеризуйте типологію міської забудови в Україні XVI – XVI ст.
20. Окресліть характерні риси авангардизму в українській архітектурі.
21. Порівняйте особливості культури палеоліту та неоліту і зробіть висновок про загальну тенденцію розвитку людської культури.
22. Вкажіть на особливості оздоблення книжок X – XIV ст.
23. Проаналізуйте основні тенденції розвитку українського живопису XVIII – XIX ст.
24. Порівняйте традиційну християнську ікону та народну ікону «Козак Мамай».
25. Схарактеризуйте жіночі образи християнських святих у контексті культури палеолітичного жіночого божества.
26. Схарактеризуйте образ Великої палеолітичної богині.
27. Вкажіть на характерні особливості храмового будівництва.
28. Вкажіть на характерні тенденції сучасного іконопису та його відмінність від традиційного.
29. Окресліть етапи розвитку українського іконопису.
30. Схарактеризуйте поняття «українська домашня ікона».

Зразок модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається із завдань тестового характеру. Кожне завдання оцінюється визначеною кількістю балів (залежно від складності). МКР має на меті виявити вміння студентів практично застосовувати набуті теоретичні знання та навички. Кожен варіант МКР містить завдання однакового рівня складності.

1. Які тварини символічно позначали подружню пару богів доби палеоліту – раннього неоліту? (підкресліть усі можливі варіанти) (3 бали)

бик змій птах грифон сфінкс собака миша

2. Назвіть 3 особливості картини О. Мурашка «Благовіщення», дві з яких є абсолютно нетрадиційними для даного сюжету, а одна – характерною (3 бали)

3. Серед поданих оберіть 5 рис, характерних для козацького бароко (5 балів):

- Наслідування архітектурних зразків античності.
- Дотримання дзеркальної симетрії та геометричності у плануванні будівель
- Використання в оздобленні героїко-триумфальної символіки, єгипетських мотивів, позолоти, інтенсивних кольорів
- Тяжіння до будівництва громадських місць, триумфальних колон, арок, стел і т. п.
- Використання традицій народного мистецтва.
- Реалізація традицій дерев'яного зодчества часів Київської Русі.
- Основним замовником та виробником естетичних канонів було козацтво.
- Мало більш стриманий характер декорування (у порівнянні з європейським чи російським).
- Мало різні особливості на території Правобережної та Лівобережної України.

4. Який із поданих меандрів є найдавнішим? Назвіть цей артефакт та місце його знахідки (2 бали).

1

2

3

4

5. Схарактеризуйте дану архітектурну пам'ятку, відповідно до приналежності до певного архітектурного стилю (5 балів).

6. Для активізації якого архетипічного образу використовується внутрішнє оздоблення християнського храму (ікони, фрески, колони тощо) та канон богослужіння? (2 бали)

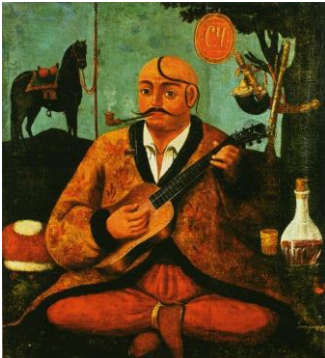
будинку

шляху

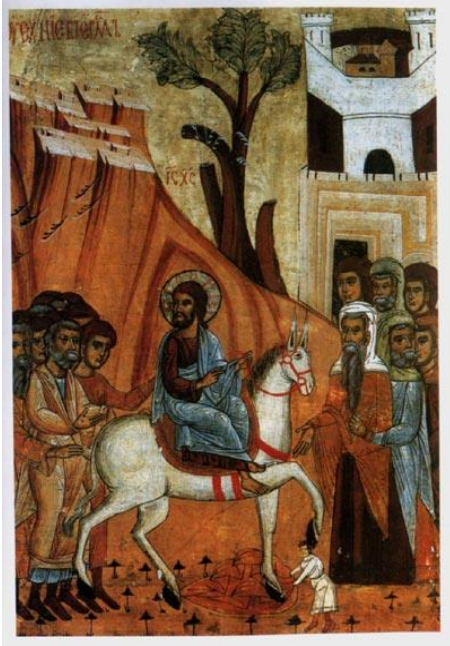
яйця

сонця

7. Назвіть риси, які роблять зображення козака Мамая близькими до іконічних (3 бали)

8. Прокоментуйте запропоновану ікону, виходячи з тлумачення її символіки (5 балів)

9. *Доберіть відповідники до визначень (2 бали)*

1. Камінь з грубо обтесаною поверхнею; стіна, облицьована цим каменем.
2. Широка пласка цегла.
3. Назва основної частини храму.
4. Різновид кераміки, що виготовляється з випаленої глини із використанням глазури.

плінфа

майоліка

рустика

неф

Додаток 3

Зразок залікової контрольної роботи

1. Схарактеризуйте особливості «козацького бароко» в українській архітектурі.
2. Проаналізуйте трансформацію образу Великої палеолітичної богині в українській культурі та мистецтві.
3. Проаналізуйте іконічне зображення Св. Іллі, застосовуючи знання про символіку ікони.

